ULKOMINISTERIÖ / Kansainvälisen Kaupan Osasto **Lausunto**

KPO-50 / TF-vienninedistämisyksikkö **10.10.2022**

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaosto 12.10.2022

Teema: Yritysten kilpailukyvyn ja viennin edistäminen vuoden 2023 talousarvioehdotuksessa

VALTION TEAM FINLAND-VERKOSTON TYÖSTÄ JA KEHITYKSESTÄ:

- Valtion Team Finland-verkoston ydintoimijoiden (UM + BF + Finnvera + ELY:t/TE:t + TEM) yhteistyötä on kehitetty viime vuosina entistä asiakaslähtöisemmäksi, eli yritykset pyritään pitämään aina kaiken Team Finland-työn keskiössä.
- Keväällä 2022 valmistui TF-verkoston ensimmäinen TF-ydintoimijoiden (BF, Finnvera, UM ja ELY-keskukset/TE-toimistot) kaikki TF-yrityspalvelut käsittävä ns. Team Finland-palvelupolku-työ. TF-palvelupolkua on keväästä saakka jalkautettu kaikille TF-työtä tekeville virkamiehille lukuisin koulutuswebinaarein. Näiden avulla on koulutettu TF-verkoston toimijoita aiempaa paremmin tuntemaan, mitä TF-palveluita muut TF-organisaatiot yrityksille tarjoavat, ja mitä heiltä itseltään odotetaan.
- TF-verkoston yhteinen yritysasiakkuuksien hallintajärjestelmä CRM on aikaisempaakin aktiivisemmassa käytössä. CRM-järjestelmään on tehty tähän mennessä noin 170.000 – 180.000 yksittäistä ns. aktiviteettimerkintää siitä, miten eri vientiyrityksiä on avustettu Suomen maakunnissa, pääkaupungissa ja maailmalla. CRM:n avulla tieto kunkin TF-toimijan suorittamista palvelutoimenpiteistä saadaan reaaliaikaisesti muille TF-toimijoille.
- Kuluvana vuonna TF-verkostossa on otettu käyttöön myös ns. CRM-liidien välittäminen toiselle TF-ydintoimijalle CRM-järjestelmän avulla reaaliaikaisesti. CRM-liidien välittämisten määrä on myös yksi TF-johtoryhmän asettamista ns. TF-mittaritavoitteista.
- Muita TF-johtoryhmän asettamia mittaritavoitteita kuluvalle vuodelle ovat esim. TF-avustettujen yritysten viennin kehitys ja TF-avustettavien yritysten antama palaute saaduista palveluista. TF-johtoryhmä on kaiken kaikkiaan seurannut TF-verkoston työtä aiempaa strategisemmin kuluvana vuonna.
- TF-verkosto toimii jatkuvasti myös yhä proaktiivisemmin kartoittaen aktiivisesti yrityksiltä niiden omaa kiinnostusta suorilla yrityskontakteilla. Syyskaudella 2021 TF-verkostossa otettiin käyttöön TF-verkoston yhteinen, harmonisoitu elektroninen yhteydenottopalvelu yrityksille, jotka haluavat hyödyntää verkoston apua.
- TF-verkoston tulevalle kehitystyölle antaa suuntaviivoja 4Front-konsulttiyhtiön ja Etlatiedon yhdessä työstämä Team Finland-verkoston evaluaatio. Kesäkuussa 2022 valmistuneessa kartoituksessa nostettiin esiin kymmenen eri kehityskohtaa suosituksina tulevalle TF-työlle. Näitä ovat mm. suositus TF-verkoston toimijoiden välisen yhteistyön ja tiedonvaihdon tiivistämisestä, suositus ulkomaanverkoston strategisen kehittämisen jatkamisesta, suositus selkeyttää alueellisten toimijoiden roolia osana kansallista toimintamallia, suositus kehittää julkisten ja yksityisten

palveluiden välistä rajapintaa ja suositus kehittää TF-verkoston vaikuttavuuden seurantaa ja tietoperustaa.

- Parhaillaan on työn alla Team Finland-verkoston vuoden 2019 strategian päivitystyö. Tämä TF-johtoryhmän kesäkuussa tekemään päätökseen perustuva päivitys valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä ja TF-verkostoa sparraa konsulttiyhtiö Accentur.
- Työn alla on myös Valtiontalouden Tarkastusviraston (VTV) tarkastus TF-verkoston toiminnasta, joka valmistuu keväällä 2023.

UM:N OMAN TEAM FINLAND-TYÖN UUDISTUKSISTA:

- UM:ssä panostetaan tällä hetkellä aiempaakin vahvemmin geopoliittisten- ja -taloudellisten kehityskulkujen seurantaan. Venäjän hyökkäyssota, suurvaltapolitiikan jännitteet ja maailmantalouden epävarmuudet ovat tehneet toimintaympäristöstä vaikeasti ennustettavan ja yrityksille hyvin haastavan. Samaan aikaan on pystyttävä lisäksi sopeutumaan mm. teknologisen kehityksen ja vihreän siirtymän aiheuttamiin murroksiin.
- UM pyrkii Team Finland-työssään toimimaan mahdollisimman kiinteänä osana TF-verkostoa.
- Jo vuonna 2021 UM:n ulkomaanedustustojen TF-asiantuntemusta vahvistettiin nimittämällä 20 uutta Team Finland-erityisasiantuntijaa ulkomaan toimipisteisiin. Nämä uudet, kolmivuotiset resurssit kohensivat merkittävästi UM:n ja BF:n Team Finland-resursseja relevanteissa kohdemaissa.
- Tuoreempi esimerkki UM:n panostuksista ovat mm. Business-to-Government –teemasuurlähettiläät, joita toimii seuraavilla sektoreilla: 1) koulutus, 2) terveys- ja hyvinvointi, 3) kauppa ja kehitys, 4) digitalisaatio ja uudet teknologiat sekä 5) kiertotalous ja energia. Teemasuurlähettiläät on 1.1.2022 alkaen integroitu UM:n uuteen Team Finland-vienninedistämisyksikköön
- UM on myös avannut kuluvana vuonna kaksi uutta suurlähetystöä: 1) Dohan suurlähetystön Qatarissa ja 2) Dakarin suurlähetystön Senegalissa. Molemmissa uusissa suurlähetystöissä TF-työ on keskiössä. UM on myös avaamassa 3) Intian Mumbaihin sijoittuvan ja TF-työhön keskittyvän uuden pääkonsulaatin.
- Kuluvana vuonna 2022 otettiin myös käyttöön uusi edustustoissa tehtävien Team Finland-vuosisuunnitelmien uudistus. Uudistuksella mm. nostettiin suunnitteluun paremmin mukaan Suomen eri vientikohdemaiden kysynnän analysointi. Uudistuksen kautta suunnitelmien laadintaan voidaan nyt myös kytkeä keskeiset TF-verkoston ydintoimijat ulkomailla (BF) ja Suomessa (Finnvera ja ELY:t) paremmin mukaan.
- UM:n vedolla on myös työstetty digitaalista uutta ns. ”Virtual Finland” -palvelualustaa, jolla yhdistetään mahdollisimman laajasti digitaaliset viranomaispalvelut Suomen kilpailukyvyn kehittämiseksi mm. kv. työntekijöiden/osaajien, yritysten ja investointien houkuttelua ajatellen sekä myös suomalaisyritysten viennin ja kansainvälistymisen edistämiseksi asiakaslähtöisellä ja Suomen maakuvaa vahvistavalla tavalla.

UM:N JA BUSINESS FINLANDIN TEAM FINLAND-YHTEISTYÖN KEHITTÄMISESTÄ:

- UM:n ja BF:n välistä yhteistyötä on kehitetty viime vuosina. Keskinäinen dialogi eri tasoilla on jatkuvaa. Yksi keskeinen yhteistyön muoto on ns. Ulkomaantoimintojen Johtoryhmä (UTJR), joka

kokoontuu säännöllisesti Helsingissä. Syksyllä 2022 on juuri hyväksytty UM:n ja BF:n välinen yhteistyöasiakirja hallinnollisesta yhteistyöstä.

- Sekä UM että Business Finland ovat vahvistaneet systemaattisesti, keskinäistä vuoropuhelua käyden, omia Team Finland-ulkomaanresurssejaan viime vuosina.
- Business Finlandilla on ulkomaanverkostossaan tällä hetkellä kaiken kaikkiaan noin 150-160 htv:tä, joista noin 120 ihmistä viennin edistämistyössä ja loput jakaantuvat Visit Finland-työhön ja invest-in työhön. BF:llä henkilöstöä vajaassa 40:ssä maassa.
- BF toimii samoissa tiloissa UM-edustuston lukuisissa asemamaissa. Osittain tarpeet ovat erilaiset eri maiden business-hubien vuoksi, kuten Australia (Canberrassa lähetystö vs. Sydneyssä vientikeskus) tai Kanada (Ottawassa lähetystö vs. Torontossa vientikeskus).
- Ulkomaanverkostossa edustustojen päälliköt toimivat Team Finland-maajohtajina omissa asemamaissaan. Kaikissa edustustoissa toimii myös Team Finland-työn koordinaattori.
- Erilaisten vientimarkkinoiden hyvin konkreettisia viennin bisnesmahdollisuuksia sekä maakatsauksia viedään yhä kattavammin UM:n ja BF:n yhteistyönä jatkuvasti ns. www.marketopportunities.fi –nettisivuille, joilla on jopa noin 5.000 kävijää / kuukausi.